Пам'ятайте про Україну!

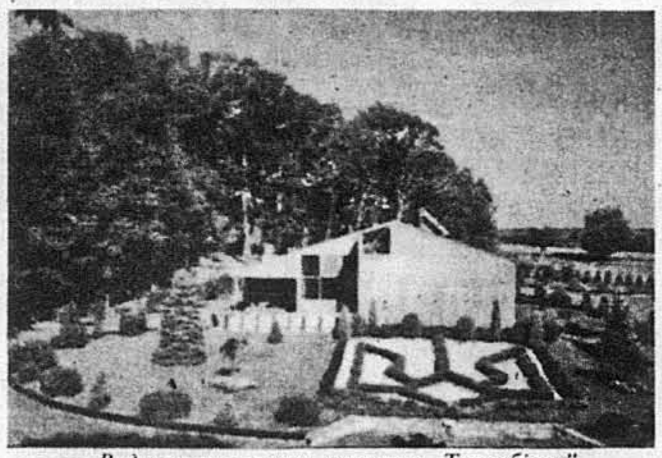
СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI Ч. 30. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ЛЮТОГО 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 14, 1985 No. 30. VOL. XCI

УСО „Тризуб" плянує відзначити своє 35-ліття

Вид на центральну частину „Тризубівки".

Філядельфія (Я.К.). — Український Спортовий Осередок „Тризуб" у Філядельфії, про ланку копаного м'яча якого заговорив не лише український, але й чужинецький світ, саме тепер напередодні свого 35-річного існування.

Вперше облетіла світ вістка про його спортовий осяг, коли він вперше під назвою „Юкреніен Нешенелс" здобув чашу ЗСА в 1961 році. Після цього такий небуденний осяг „Тризуб" повторив ще тричі-в 1962, 1964 і 1966 роках.

Другим показним осягом УСО „Тризуб" було набуття 30-акрової посілості з трьома грищами, відбиванковими і пікніковою площами та новими забудуваннями. Під сьогоднішню пору вартість цієї посілості — приблизно понад півтора мільйона долярів. У плянах є дальша розбудова — поширення головного будинку, поширення площ, а в першу чергу будова великого плавацького басейну.

З нагоди свого 35-ліття в суботу, 18-го травня ц.р., відбудеться відзначення роковин бенкетом у великій залі св. Йосафата з розваговою програмою і вечорницями, а в неділю, 19-го травня, на посілості „Тризуба" серед зелені, квіття і тінистих дерев, відбудеться великий пікнік-фестин та ряд спортових імпрез з участю позамісцевих змагунів.

ЗУСТРІЧ ЧЕРНЕНКА З ПАПАНДРЕУ НЕ ВІДБУЛАСЯ

Москва. — Як відомо, в Москві перебуває грецька делеґація на чолі з Андреасом Папандреу. Делеґацію повинен був прийняти совєтський генсек Константин Черненко. Але, як заявив представник грецького уряду Дмітріос Марудас, „запляновна зустріч між прем'єр-міністром Папандреу і генеральним секретарем Черненком не відбулася у зв'язку з хворобою Черненка".

Коли репортери запитали Марудаса, чи відомі йому подробиці про хворобу Черненка, він відповів: „Мене це не цікавить".

Одночасно міністерство заграничних справ СССР заявило, що Черненко „перебуває у від'їзді". За словами Марудаса, він не бачить тут нічого дивного: „І одне і друге може бути правдою, — сказав він. — Людина може бути хворою і одночасно бути у від'їзді".

Повідомляють також, що грецька делеґація дізналася про відмову зустрічі з Черненком лише в останній момент.

Заграничні спостерігачі в Москві є заскочені в здогадах відносно суперечливих повідомлень про хворобу генсека. Одні совєтські представники підтверджують факт його хвороби, тоді як інші твердять, що Черненко перебуває на „зимових вакаціях".

У четвер, 7-го лютого, ТАСС передав повідомлення про виступ генсека на засіданні політбюра, хоч совєтське телебачення не показало відповідного репортажу чи фотографій. Тоді ж лондонська газета „Стандарт" повідомила, що Черненко перейшов інфаркт і був у стані клінічної смерти, але його реанімували.

Рівно рік тому назад такі ж самі суперечливі заяви робилися у зв'язку зі станом здоров'я Юрія Андропова, який зник з поля зору за півроку до смерти.

ТАСС повідомив про процес над вбивцями Попєлюшка

Москва. — Не зважаючи на те, що суд над вбивцями польського священика Єжи Попєлюшка на протязі кількох місяців привертав увагу всього світу, совєтське пресове аґентство ТАСС лише в неділю, 10-го лютого, вперше повідомило громадян СССР про те, що процес закінчився і винесено вирок.

Вірні своїй тактиці затаювати від народу будь-яку правду, яка суперечить позиції Кремля, ТАСС лише кількома реченнями повідомив про минулий судовий процес. Але навіть в цьому короткому повідомленні совєтські пропаґандисти ухитрилися затаїти правду: вони твердять, що священика вбили „чотири громадяни Польщі", але ні словом не згадують, що ці „чотири громадяни" були офіцерами державної безпеки.

В повідомленні ТАСС, надрукованому у більшості совєтських газет, сказано, що польські „громадяни" вбили Попєлюшка тому, що вони думали, ніби він своїми діями наносить шкоду своїй країні. ТАСС припускає, що процесом над Попєлюшком могли скористати антисоціялістичні елементи в своїх політичних цілях, маючи на увазі лідерів забороненої профспілки „Солідарність".

Священик Попєлюшко задовго до смерти викликав велике незадоволення совєтської влади тим, що він активно підтримував „Солідарність". 12-го вересня минулого року в газеті „Ізвєстія" була надрукована велика стаття, в якій твердилося, що Попєлюшко перетворив свою квартиру в склад нелеґальної літератури. „Його проповіді більш нагадують антиурядові памфлети Збіґнєва Буяка, ніж звернення до віруючих", — писалося в статті. Крім того газета „Ізвєстія" заявила, що Попєлюшко не міг би діяти так відкрито, якби за його спиною не стояли керівники польської Католицької Церкви.

Повідомлення ТАСС про процес над священиком Попєлюшком різко контрастує з висвітленням ходу процесу урядовою пресою Польщі.

Як відомо, польські урядові речники відкрито признали, що священика вбили працівники державної безпеки. Під час процесу польські засоби масової інформації реґулярно і в подробицях описували хід судового процесу.

ЗСА І СССР ПЕРЕГОВОРЮВАТИМУТЬ ПРО СПРАВИ БЛИЗЬКОГО СХОДУ

Вашінгтон. — Речник Державного департаменту заявив, що у вівторок, 19-го лютого ц.р., у Відні, Австрія, розпічнуться формальні переговори між представ никами З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу у справі Близького Сходу. Ричард В. Мирфі, асистент державного секретаря для справ Близького Сходу і Південної Азії, буде очолювати американську делеґацію на цих переговорах. Голосою совєтської делеґації буде Владімір П. Поляков, який займає менш - більш таке саме становище в міністерстві закордонних справ СССР, як Мирфи в Державному департаменті.

Саму ідею про започаткування таких переговорів висунули у розмовах президент Роналд Реґен і міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико під час їхньої зустрічі у Вашінгтоні минуої осени. Пізніше коротко про цю ж справу говорили А. Ґромико і державнчй секретар ЗСА Джордж Шулц в Женеві, але тільки для того, щоб як то кажуть, держати її „живою".

Ізраїльський уряд прем'єр-міністра Шімона Переза, довідавшись від Державного департаменту про заплянвані розмови, висловив своє застереження кажучи, що Вашінгтон і Москва, без участи Ізраїля й інших зацікавлених країн Близького Сходу, не можуть самі рішати ізраїльсько-арабські справи, які є дуже скомпліковані і до них треба підходити з великою обережністю і знанням предмету. Ізраїльці пригадали Вашінгтонові, що подібна ситуація була в 1977 році, коли ЗСА і СССР, без участи Ізраїля, хотіли в добрій вірі, довести до замирення, хоч у Вашінгтоні знали, що СССР має свої приховані цілі в цьому районі світу. Доказом такого зацікавлення є накопичування модерної совєтської зброї в Сирії, підтримування терористичних акцій Палестинської Визвольної Організації та інші потягнення.

Адміністрація президента Р. Реґена знає про затурбованість Єрусалиму і тому поспішилась вияснити, що американська делеґація інформуватиме представників ізраїльського уряду і уряди інших заприязнених із ЗСА арабських держав, про хід розмов у Відні.

Крім проблем Близького Сходу, Мирфі плянує висунути справу совєтської окупації Афганістану і пропонуватиме відтягнення совєтських військ з тієї країни. Очевидно, іpансько-іракська війна та інші справи будуть також предметом нарад. Американці стоять на становищі, що досягнути мир на Близькому Сході можна тільки способом безпосередніх переговорів арабських держав з Ізраїлем. Москва зі своєї сторони правдоподібно настоюватиме на скликанні міжнародної конференції у справі миру на Близькому Сході. У політичних колах немає великого ентузіязму започаткованими переговорами, які правдоподібно закін чаться пропаґандивною реторикою, як це було у справі Афганістану.

М. Зубар виставить свої твори в Ню Йорку

Філядельфія. — Відомий на терені Філядельфії маляр, керамікт і вітражист Марко Зубар буде мати невдовзі свою виставку в залях ОМУА в Ню Йорку, у Домі Визвольного Фронту, при 136 Друга авеню.

У мистця особливе зацікавлення іконописним ми стецтвом і саме тепер він працює над великою іконою Хрищення України з постаттями свв. Володимира і Ольги, митрополитом Андреєм Шептицьким та іншими.

Виставка в Ню Йорку, яку заініціювали численні друзі М. Зубаря буде відкрита в суботу, 23-го лютого.

У неділю, 24-го о год. 2-ій по полудні, відбудеться на місці виставки панель на тему „Боги і ми". В панелі візьмуть участь о. Сергій Кіндзерявий-Пастухів, відома мисткиня Слава Ґеруляк і Марко Зубар. Дискусією вестиме проф. Хозе Казанова. Після думок панелістів присутні слухачі будуть мати нагоду висловити свої погляди на порушену тему.

М. Зубар: Св. Параскевія, керамічна ікона, 5 стіп високи (1980)

У Монтреалі інформуватимуть про Український Гарвард

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Українська студентська громада Конкордійського університету в Монтреалі влаштовує в п'ятницю, 15-го лютого ц.р., доповідь члена Головної Екзекутиви Фонду Катедр Українознавства (ФКУ) при Гарвардському університеті, д-ра Романа Процика.

Доповідач інформуватиме про заходи українських науковців для встановлення високого рівня достовірнос ти в дослідах українських наукових проблем та ролю, яку Український Гарвард старається відіграти в дуже складному і незавжди прихильному оточенні американського наукового світу.

Його тема включатиме звідомлення про проєкт дослідження та підготовки публікацій про голод, що його східно створила Москва в Україні в 1932-33 ро - ках. Говоритиме також доповідач про міжнародний науковий квартальник „Гарвардські Українські Дослід ження" та про сьогоднішній стан проєктів для наукового відзначення 1000-ліття хрищення в Україні.

Початок доповіді передбачено на годину 8-му вечора.

Студенти в Саскатуні влаштовують конференцію

Саскатун, Саск. — Український Студентський Клюб Саскачеванського університету влаштовує конференцію на тему „Молодь — ті, що признаються до української етнічної групи, і ті, що не признаються". Це перша така конференція у провінції і вона відбудеться у Саскатуні від 15-го до 18-го лютого ц.р. Конференція відзначить Міжнародний Рік Молоді. Вона вестиметься під проводом Союзу Українських Студентів Канади. Фінансову допомогу отримано від урядів федерального і провінційного.

Доповідачі на конференції заторкнуть різні справи, важливі для молоді українського походженя, наприклад, про ролю молоді в українському суспільному житті в Канаді, про багатокультурність, про асиміляцію і про відношення щодо справ політики в підсовєтській Україні.

На конференцію прибудуть бесідники і знавці українських справ в Канаді — суддя Володимир Тарнопольський, Манолій Лупул, Говард Лісан, Роман Петришин, Богдан Кравченко і Богдан Климаш.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобританії Марґарет Тачер відзначила у понеділок, 11-го лютого ц.р., 10-річчя на пості лідера консервативної партії. Розмовляючи з кореспондентами, прем'єр Тачер, до речі перша жінка на цьому високому становищі в Англії, заявила що 10 років дуже скоро промило у щоденній, бурхливій і відповідальній праці. Але коли дивитись 10 років вперед на 1995 рік, то видається, що це так довго ще треба чекати.

ПРИМАС ПОЛЬСЬКОЇ Римо-Католицької Церкви кардинал Юзеф Ґлемп обвинуватив комуністичний уряд його країни у тому, що він, уряд, і активісти комуністичної партії, ведуть ідеологічну боротьбу проти Церкви. Він заповів, що ієрархія буде слідкувати за поведінкою компартії і влади і боронитиме відкрито кожного загроженого священика, а якщо буде потрібно то вдасться за допомогою до народу. Західні спостерігачі і кореспонденти інформують, що виступи урядових і партійних осіб проти Церкви в Польщі зростають.

ЮНЕСКО, ОРГАНІЗАЦІЯ Об'єднаних Націй для справ освіти, науки і культури, розпочала у вівторок, 12-го лютого ц.р., свої п'ятиденні наради, щоб продискутувати справу бюджету після виходу з цієї організації З'єднаних Стейтів Америки в грудні минулого року. Як відомо, ЗСА вплачували до цієї установи 43 мільйони долярів кожного року. Генеральний секретар ЮНЕСКО Амаду Батар М'Бов настоює, що ЗСА повинні заплатити ще вкладку за 1985 рік і погрожує передати цю справу до міжнародного суду в Гаазі.

ВІЙСЬКОВІ ВІДДІЛИ і скріплені відділи поліції в Домініканській Республіці перебрали контролю великих міст після того, як зорганізований профспілками генеральний страйк робітників спаралізував цілу країну. Кореспонденти інформують, що більше, як 75 відсотків робітників послухались заклику профспілок і не вийшли на роботу. „Такого успіху профспілки ще досі не мали", заявив речник Генеральної конфедерації, одної з найбільших профспілок.

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ зударився автобус з оливним танкером. У катастрофі загинуло 19 британських вояків, переважно летунів, які їхали автобусом на військову базу. Понад 20 осіб були поранені, а 7,200 гальонів оливи розлились на далекобіжну дорогу і загорілись, від чого постраждали пасажири особових автомобілів, які їхали з великою швидкістю.

ЙОРДАНСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство Петра повідомило, що король Йорданії Гуссейн і лідер одної з найбільших фракцій Палестинської Визвольної Організації Ясір Арафат погодились, що вони спільно шукатимуть шляхів якнайскорішого полагодження палестинського питання мирними способами у спілці з іншими заприязненими арабськими державами. Згадане аґентство не подає однак жадних деталів підписаного тимчасового договору, а тільки інформує про відбуті наради на яких обидва лідери обговорювали справи міжнародної політики і розв'язки палестинського питання.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР грецького уряду Андреас Папандреу поїхав в понеділок, 11-го лютого ц.р., з офіційною візитою до Совєтського Союзу. На летовищі в Москві Папандреу вітав міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико й інші члени Ради Міністрів. Передбачена є також зустріч грецького прем'єра з хворим генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СССР Константином Черненком. Теплі вітання грецького гостя в Москві вказують на поліпшення відносин між Грецією і СССР.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР новозеляндського уряду Дейвид Ленг заявив, що американська економічна відплата за його антинуклеарну політику : недопущення американських кораблів до новозеляндських портів, може мати погані наслідки в майбутньому і, очевидно, уряд займе до цього відповідне становище, а може навіть перестане співпрацювати із ЗСА у військово-оборонній ділянці. У Вашінгтоні, речники Державного департаменту заявили, що Нова Зеляндія більше потребує Америки, як Америка потребує Нової Зеляндії і всякі погрози в сторону ЗСА звучать неповажно.

Нуклеарна станція на Лонг Айленді дістала „зелене світло"

Вашінгтон. — Урядова комісія розвитку і контролі нуклеарної енерґетики в ЗСА проголосувала 4 голосами проти одного, щоб дозволити нуклеарній станції у Шорґемі на Лонг Айленд розпочати пробні досліди. Однак, комісія вирішила, що цей дозвіл не може увійти у життя скоріше як о год. 5-ій по полудні в четвер, 14-го лютого ц.р. Це дає можливість представникам повіту Саффок і Ню Йорку пробувати не допустити до того, щоб цей дозвіл увійшов у життя. Як відомо, чинники Ню Йорку так як і повіту Саффок, де знаходиться ця нуклеарна станція весь час протестують проти того, щоб станцію урухомити.

Позитивне рішення комісії у Вашінгтоні — це великий крок вперед у можливості вживання реактора потужністю 809 меґаваттів для комерційних цілей. Ця справа тягнеться вже 12 років, і кошти побудови цієї нуклеарної станції виносять 4,2 більйони долярів. Комісія, однак, не розв'язала ще проблеми, чи станція буде в близькому майбутньому працювати на повну пару, але є певна, що, коли б станцію залишено нечинною, це буде коштувати Урядові ще більше грошей.

Урядові чинники повіту Саффок і Ню Йорку цілий час протестували проти пущення станції в рух, мотивуючи це тим, що було б неможливим евакуювати довколишнє населення у випадку небезпеки. Тому вони відразу запротестували і тепер проти цього рішення до самої комісії, а якщо не буде відповіді, тоді вони зроблять відклик до федерального суду.

В АМЕРИЦІ

СПОДІЮТЬСЯ, ЩО в невдовзі кількість в'язниць в ЗСА, які належать до приватних установ, збільшиться. Тепер вже 24 в'язниці є в руках приватних установ.

У ПЕРЕДВИБОРЧІЙ кампанії на мерйора міста Ню Йорку в понеділок, 11-го ц.м., негритянський демократичний провідник Герман Д. Форелл заявив, що він буде на цей пост кандидувати.

НОВООБРАНИЙ СЕКРЕТАР департаменту освіти Вілліям Дж. Беннет заявив, що велике число студентів коледжів не отримують такої освіти і можливості культурного та морального розвитку як це їм обіцяють, коли вони записуються у вищі школи. Під час його першої пресової конференції він заявив також, що підтримує саме з цих причин плян Р. Реґена зменшити федеральну допомогу для студентів коледжів. На його думку, таку допомогу отримують студенти, які не є найкращими учнями, і тим відбирають можливіть піднести науковий рівень шкіл.

БЕН АБРУЗО, ЯКИЙ був одним із тих, що перші перелетіли в бальоні через Атлантійський океан в 1978 році загинув тепер у літаковій катастрофі разом із своєю дружиною та ще чотирма пасажирами, що були в літаку. Другий відважний, що летів з Абрузо через Атлантик в 1978 році Мексі Ендерсон загинув в іншому перелеті бальоном в 1983 році.

КІЛЬКІСТЬ СМЕРТНИХ випадків в ЗСА помітно зменшується стверджують статистичні дані, а при тому вік тих, що вмирають збільшується. Теперішні немовлята мають можливість жити пересічно до 74.6 року життя. Статистики стверджують, що далі жінки в загальному живуть довше, хоч останньо кількість чоловіків, які довго живуть збільшилася.

З. Онишкевич — ентузіяст зимових краєвидів

Джерзі Сиrі, Н. Дж. (О. К.). — Засмалений вітром і морозом у теплій куртці та з веселим усміхом на обличчі заскочив до нас у редакцію мистець-маляр Зеновій Онишкевич. Це був один з тих зимових днів, яких цього року подостатком, коли вітер не ущухав гудіти, а термометер показував, дуже низьку температуру. Яке отже було наше здивування, коли гість заявив, що задержався тут в дорозі з-над Гадсону, де просидів малюючи зимовий краєвид — акварелю. З усміхом признався, що робить це вже п'ять років підряд та малює із запалом краєвиди ріки Гадсон від Олбані аж до Ню Йорк, — і вже навіть встиг при тому відморозити собі пальці рук.

Треба бути справжнім ентузіястом зимових краєвидів і мистецтва, щоб працювати добровільно і, як каже, З. Онишкевич — „для себе" п'ять років в часі найбільшого холоду та ще й мати з того приємність. З цієї для нас не дуже зрозумілої „приємности" постав вже цілий цикль картин, які мистець задумує відтак виставити на окремій виставці.

Краєвиди в загальному захоплюють нашого мистця і тому він кожного року тепер літом їздить до Швайцарії, де також працює в природі, малюючи картини Альп в товаристві іншої відомої української мисткині Зої Лісовської-Нижанківської, що постійно проживає з родиною у Швайцарії.

Нам приємно поговорити із З. Онишкевичем про цю мисткиню, картини якої глядять на нас щоденно із стін нашої хати і про яку стільки гарного чули ми давніми роками у Римі. З. Онишкевич стверджує, що їхня мистецька праця ніяк собі не перешкоджає, бо хоча малюють вони ці самі краєвиди але мистецький підхід у них зовсім інший.

Саме про цей мистецький підхід З. Онишкевича питаємо гостя, бож він у нього дуже широкий та многогранний. Але він, вияснюючи нам свою працю, виразно ділить її на таку, яку виконує для заробітку і вдер жання родини і на іншу, яку виконує, так сказати б, для себе і для мистецтва.

Ми знаємо добре його знамениті карикатури, які появляються в найкращій американській пресі, пригадуємо політичні карикатури в „Ню Йорк Таймсі", а від нашого співрозмовника довідуємося про спортові карикатури в двох найкращих спортивних американських журналах „Тенніс Маґазін" і „Ґолф Дайджест". Саме завдяки своїм рисункам у „Ґолф Дайджест" З. Онишкевич дістав дуже почесне замовлення зробити

З. Онишкевич під час інтерв'ю в редакції „Свободи".

(Закінчення на стор. 4)

РОКОВИНИ СМЕРТИ ІКЕРА

Ню Йорк. — Тут підготовляють члени „Слова" і СУЖА відзначення перших роковин смерти письменника і журналіста Івана Керницького на суботу, 16-го лютого ц.р.

О год. 9-ій ранку буде відправлена Поминальна Служба Божа в церкві св. Юра, а відтак о год. 10:30 в залі Українського Спортового Клюбу, при 122 Друга авеню, будуть товариські сходини друзів і знайомих Покійного, на яких висвітлять прозірки з його життя та відчитають уривки з листів його родини та спогадів про Ікера.

ЗУСТРІЧ СЕНЬЙОРІВ

Ню Йорк (Л.С.). — У неділю, 17-го лютого, в 2-ій год. по полудні, після Служби Божої в церкві св. Юра, відбудеться в залі їдальні при школі св. Юра зустріч з перекускою для Об'єднання Українських Сеньйорів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Расова проблема в Америці

Першого січня 1863 року Абрагам Лінколн проголосив свою славетну Проклямацію Емансипації, якою звільнив негритянських невільників, але щойно 18-го грудня 1865 року схвалено 13-ий Додаток до Конституції, який скасовує невільництво. Минуло 120 років відколи перестало існувати в Америці невільництво спроваджуваних з Африки негрів. За 120 років емансипація чорних пішла вперед стомилевими кроками.

Сьогодні негри займають вже видатні, ба навіть керівні позиції в різних ділянках державного і громадського життя в Америці. Є вже чорний член Верховного Суду, є вже чорний генерал американської армії, є чорні конґресмени і був вже чорний сенатор, є чорні президенти великих промислових корпорацій і є леґалізовані організації негрів, з яких найбільша „Крайова Асоціяція для поступу кольорових людей". Є вже посадники різних міст, вибрані голосами також і білих виборців, є коменданти поліції в різних містах включно з Ню Йорком. Впродовж цього сторіччя прийнято цілу низку законів про поширення людських прав і про рівність громадян без уваги на стать, расу і віровизнання. Існує в Америці (у Вашінґтоні) окремий університет чорних, але вони боролися і далі борються за повну інтеґрацію з білими, і процес расової інтеґрації в школах приймав інколи драматичний характер, наприклад, у зв'язку з примусовим перевезенням учнів автобусами до віддалених шкіл в ім'я „расового зрівноваження".

Однак чорні в Америці все ще невдоволені. Це зрозуміло для психологів: сотні років невільництва мусіли відбитися на психіці чорних, залишивши слід головно у сильному почутті меншевартости, з чого, очевидно, самі чорні не здають собі справи. Медичний психолог д-р Богдан Цимбалістий написав книжечку „Тавро бездержавности", де аналізує психіку українців. Подібне, чи не яскравіше за бездержавність явище — це расове невільництво. Свого часу, на переломі цього й минулого сторіччя, білі люди у цілому світі захоплювалися повістю американської письменниці Гарріет Б. Стов „Хата вуйка Тома". Але герой тієї повісти Том, слухняний і вірний своїм білим панам лакей, став наче символом зрадництва чорних, символом пристосуванства до невільничого стану. Чорні у нашому сторіччі, по нинішній день, не є пристосуванцями, вони радше войовничо настроєні борці за свою повну рівноправність з білими. Їх динамічний рух допоміг до похоронення теорії й практики „перетоплюючого казана".

Вони не тільки дістали рівноправність, але стали подекуди упривілейованими у порівнянні з білими. Хоч чорних є в ЗСА тільки 11 - 12 відсотків, себто приблизно 26 мільйонів, проте, аґресивні організації чорних домоглися того, що чорні кандидати на різні посади мають тепер першенство над білими. Тому що в категорії бідних в Америці чорні дійсно займають перше місце, то вони стали упривілейованими в отримуванні від держави, стейтів і міст найбільше допомоги; їх найбільше на „велфері", вони мають у своїх руках адміністрацію, що відає харчовими картками і в усіх „супермаркетах" чорні скуповують на харчові картки дармові харчі, між ними й вибагливі.

В останніх днях чорні знову дали приклад такої дуже односторонньої і несправедливої претенсії до білих співгромадян Америки. Інженер електроніки Бернард Ґец з Ню Йорку став тричі предметом нападу злочинних напасників. Коли 22-го грудня минулого року чотири чорні молодики обступили його в нюйоркській підземці і зажадали від нього грошей, він вийняв пістолю і вистрілив в них, при чому три вже видужали, а один спаралізований у шпиталі. Лава присяжних вирішила, що не можна обвинувачувати Ґеца в замірі вбивства, бо він діяв у самообороні. Проте, організація негрів Ню Йорку вимагає притягнення Ґеца до судової відповідальности за „порушення громадянських прав" отих чотирьох чорних напасників, з яких кожний вже має за собою кримінальну минувшину і кожний мав у кишені загострене довге долото і разом напастували спокійного громадянина в підземному поїзді. Але тому що білий боронився, то він в очах чорних „діяв з расової ненависти".

Можна сумніватися, чи намагання чорних добитися того, щоб таки судити і покарати Ґеца за його самооборону матиме успіх. Чи можна двічі судити когось за той сам злочин чи провину, коли здогадний винуватець вже звільнений лавою присяжних і коли прокуратура не зголосила відклику до вищої інстанції? Але, поминувши леґальну формалістику, здоровий глузд каже, що у випадку самооборони не йдеться про те, чи напасник був білий чи чорний, тільки про те, що він злочинець. Мабуть правильним є погляд, що расова проблема є проблемою різниці ступня культури й цивілізації. 120 років — надто короткий час, щоб перейшло крізь школи стільки ґенерацій, щоб вирівнявся духовий рівень білого й чорного суспільства. Коли він вирівняється — не стане расової проблеми.

Михайло Кучер

КОМУНІЗМ НЕ ВПЛИВАЄ НА ПОЛЬСЬКУ МОЛОДЬ

Уряд Ярузельського зробив невеселе відкриття — 15-20 відсотків молоді не може пристосуватися до комунізму. Серед шкільної молоді помічаються небезпечні об'яви суспільної патології — алькоголізм і наркоманія. Часопис „Життя Варшави" повідомляє, що на три тисячі учнів середніх шкіл 60 відсотків призналися до вживання алькоголю. Багато учнів сказало, що бували п'яні до непритомности. Кілька тисяч учнів і взагалі молоді 16-ти років життя затримано у витверезниках. Найбільш п'ють учні професійних шкіл. Польський Психоневрологічний Інститут повідомляє, що 250-300,000 молоді заживає наркотики, з того 16 відсотків припадає на малолітніх. 1980 рік дав найбільше нових молодих наркоманів. Здебільшого, це учні ліцеїв.

Серед польської молоді також велика злочинність, 90 відсотків малолітніх краде. Часто молодь „ірраціонально" нищить чуже майно, так зване „соціялістичне". Найбільше малолітніх злочинців серед хлопців. 1981 року на 10,000 нелітньої молоді 10-16 років хлопці-злочинці дали 6.7 відсотка, а дівчата 4.6 відсотка.

У північних воєвідствах, а також у — центральних помічається найбільша злочинність серед молоді.

До суспільної патології зараховують у Польщі випадки самогубства серед шкільної молоді і кількість самогубств усе зростає. 1982 року школи повідомили про 1,500 спроб самогубства, з яких 58 скінчилися смертю. Вчителі вважають, що причина самогубств шкільної молоді — це конфлікти з оточенням, непорозуміння з батьками і шкільні клопоти.

Багато шкільної молоді втікає з дому батьків. Все побільшується кількість молоді, яка не ходить до школи і не працює. Із дітей, що зобов'язані ходити до школи, у 1982-83 роках більше трьох тисяч були поза школою.

Існують якісь „неформальні неактивні" групи молоді. До тих груп належить 1 відсоток шкільної молоді.

Режим починає непокоїтися причинами „недостосовання" молоді до комуністичного способу життя і велику вину покладає на батьків. Батьки не виконують своїх обов'язків і перекладають їх на школу. Багато жінок, в яких — діти, працює професійно і не можуть доглянути родину. Постало нове явище „суспільного сирітства". 1982 року в опіці сусідів було понад 200,000 молоді, 40 відсотків шкільних дітей шкільна влада визнала за „суспільно недостосованих". Причина — погане родинне виховання, неспокій в родині, сварки між батьками, як і алькоголізм.

Військова влада щорічно не приймає до армії 30 відсотків річника з причини психічних або фізичних захворінь. Тридцять відсотків дітей ледве шестилітніх не можуть нормально вчитися, три відсотки дітей звільняють від обов'язку ходити до школи, а 9 відсотків починає науку з запізненням.

Комунізм не чіпається польської молоді. А як є із совєтською? Там партія пропаґує гасло — „Комунізм молодість світу". Є в тому гаслі гірка іронія. Навіть обережні совєтські офіційні повідомлення подають безнадійну картину совєтської молоді, яка у віці від 18 до 25 року життя робить найбільше злочинів. Тридцять вісім відсотків молоді у 25 років життя вже записані у списки злочинців. У деяких повідомленнях цей відсоток побільшився до 84.6. Молодих вбивників є в СССР 38.9 відсотка; напади на жінок становлять 64,4 відсотка.

Коріння злочинности прийнято шукати в родині (спадковість, інші приклади), у школі і в самому суспільстві, у його моральному обличчі. У молодому віці людина формує свій світогляд і порівнює відомості з літератури і школи із суспільними доктринами держави та робить свій висновок.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

С. Шкафаровський співає в УІА

У дуже вітряний і морозний вечір відбувся концерт молодого баса Стефана Шкафаровського 26-го січня ц.р. в Українському Інституті Америки (УІА). Може і тому публіки було зовсім небагацько. Фірмувала цей виступ група молодих професіоналістів при Інституті, як прощальний вечір перед від'їздом Стефана до Чикаґо, де він заанґажований на сезон, до прибудівки чи філії Лірик опери, Ансамбл компані. Виглядає, що молоді професіоналісти, з яких майже нікого не було на концерті, вважають, що українська мова ані їм самим, ані нашій громаді не потрібна, бо програмка появилась тільки англійською мовою. Само собою це притрапилось в Інституті не вперше. Можна припускати, що це входитиме в практику цієї інституції. Quo vadis, Український інституте?

Та і сама програмка була складена не так як треба. Українські народні пісні, яким було місце в другій частині концерту, знайшлись у першій, а патріотичні композиції, приналежні до першої частини, опинились у другій. Далі такі пісні, як „Енчентед івнінґ" чи „Імпасибл дрім" не належать до клясичної програми і їх належить співати радше на „біс". (Так, зрештою, чинить і Плішка). Вкінці і сама програма, якщо йдеться про кількість пісень, була дещо закоротка.

Шіснадцятьлітнім юнаком Шкафаровський дав свій перший концерт 11 літ тому. В нього знаменитий басовий голос, з природи бездоганно поставлений і він тим голосом міг би виконати все, що потрібне, в найбільш вимагливій інтерпретації пісні чи арії. Однак, він цього і досі ще не чинить. Зовсім не багато в його співі піяно, а про піяніссімо шкода й говорити. Все таки від першого концерту перед літами, до другого теперішнього, можна було очікувати дещо більше осягів у мистецькому поступі. Можна йому простити дещо нескладні, а передусім зайві рухи під час співу, бож це не оперова, а концертова сцена. Треба вважати, що вони зчасом минуться. Деякі пісні, як ось „Казав мені батько" в обробці Лисенка, співає він зависоко. Через те властивий кольор і характер пісні стає ні басовим, ні баритоновим, та затрачується краса пісні в басовому виведенні.

На кожний випадок Шкафаровський опиниться унезабарі в американській опері і якщо йдеться про самий голос, то він не має найменшої потреби боятися будького. Коли ж ідеться про музикальність, інтеліґенцію і особливо мистецьку індивідуальність — а ця є страшенно важлива — то це вже, в великій мірі, залежатиме від нього самого, як він зуміє зарепрезентувати себе і вийти переможно серед часто не дуже сприяючих нам відносин. Тому бажаємо йому щиро великої терпеливости, бистроти і стійкости. А дальше, щоб він розпочав працю в опері не як „компрімаріо" себто рольковий артист, що виступає в опері на мент і зникає, а тільки виступав у головних ролях, бо до цих у нього є повноцінний голос.

Найкраще у цьому концерті випали арія з опери Ваґнера „Льоґенґрін" „Мій Пане і Боже", а з українських речей Кос-Анатольського (текст Франка) „Ой ти, дівчино". Зовсім добре вдались арія з опери Верді „Набукко" „Надійтесь, сини", басова арія з опери Чайковського „Євгеній Онєгін" і народна „Вечір надворі". Лисенкове „Ой, Дніпре, мій Дніпре" мусить бути без похибок („доля").

Супроводив на фортепіяні соліста Конрад Страссер, який заграв точно всі ноти, однак він міг би був бути більше поетичним у своїй грі.

Слухачі, немов би бажали заступити всіх відсутніх, були дуже вдячні й оплескували спів Стефана — гаряче. Тому і заспівав він як надлаток відому і зворушливу пісню Китастого „Як давно".

Іван Боднарук

В П'ЯТДЕСЯТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ РОЗСТРІЛЯНОГО ПОЕТА І ГРАФІКА

У грудні 1934 року Москва серед багатьох інших письменників зліквідувала теж галичанина Івана Крушельницького, видатного поета, драматурга, мистецтвознавця і графіка.

Народився 1905 року в сім'ї письменника Антона Крушельницького й Марії Слободи в Рогатині. Учився в Рогатині, Коломиї і Городенці, а в 1919 році перенісся з батьками до Відня, де й закінчив середню школу. Університетські студії розпочав у Відні, продовжував у Карловому університеті в Празі, а закінчив у Львові. Повернувшись до Галичини, вчив один рік в учительській семінарії „Рідної Школи" в Стрию. У Відні познайомився з поетом і драматургом Гуго Фон Гофмансталем, якому присвятив свою першу збірку поезій. В 1932 році виїхав з батьками на Наддніпрянщину, де був розстріляний. Спершу прийнятий прихильно, їздив з літературними виступами, а Лесь Курбас готував постановку його п'єси. Але скоро став „ворогом народу" а в 1934 року розстріляно. В 1957 році був реабілітований.

Виступив як експресіоніст у збірці „Бурі і вікна". Це видно особливо в циклі про божевілля в'язнів, що по-експресіоністичному називається „Залізна корова", а також у циклі „Війна". Перші твори 18-літнього поета, зібрані в збірці „Весняна пісня", приваблюють легкістю. В ній Крушельницький приходить до читача безжурним юнаком і розповідає про кохання і природу. В ній він передусім імпресіоніст. Вона появилася у Відні у видавництві „Чайка" в 1924 році, присвячена Гофмансталеві. Поет каже, що його пісні це „тихі душі" і „срібні бреньkоти весни"; вони із зелені та золотого жита. Він дарує всі свої пісні ранкам юних днів весни й літа, ясному сонцю і всім ночам, що нашіптували йому мрії.

У Львові 1930 року вийшла епічна поема „Радощі життя" і збірка поезій „Бурі і вікна" (в журналі „Нові Шляхи"), вже цілком зріла й виплекана. Найсильніші в ній речі — це поема „Баляда про багряну купіль" і цикл „Сонети серця", своєрідне „Зів'яле листя" Крушельницького, де сонетними формами висловлює поет страждання і радість кохання. Ось уривок із твору „У годину вечора", одного з кращих творів молодого поета:

Чорна яблунька доспіла
У мовчанці глухій, літній,
Як кров'ю, листя зачервонила
І одяг скинула, зросила
Як сльози мрій...

Потихо вітер плаче-віє
І грає те, про що раз снив,
Й у далі гай вже золотіє,
Трава, зелена раз, чорніє
В годині див...

Інші поеми і збірки поезій Крушельницького: „Юний спокій" (Стрий, 1929), „Бурі і вікна" (Львів, 1930), „З-над прірви" (там же, 1930), „Залізна корова" (Львів, 1932), „Пісня про руки" (Київ, 1964), „Утеча до Аркадії", „Мандрівка", „Усяди квіти", „Любовшовковий м'ячик", „Мрячним шляхом" (1922), „В годину вечора", „Великий віз" і поема „Амор і Психе" (всі три в „Літературно-Науковому Віснику в роках 1923-1928). Поему „Мандрівка" присвятив автор своїй майбутній дружині, піяністці Галі Левицькій.

Писав теж драматичні поеми й п'єси, як „Спір за Мадонну Сілвію" (Львів, 1930), „На скелях" (Львів, 1931), „Мури і межі", „Бурі над Заходом", „Біле і червоне" і „Герої підпілля". Повернувшись із Відня до Львова, співпрацював у „Літературно-Науковому Віснику" за редакції Донцова до 1928 року, а з 1929 року в заснованих батьком „Нових Шляхах". Володіючи кількома чужими мовами, перекладав успішно Гофмансталя і німецькі та французькі поезії. Був теж автором багатьох статтей і есеїв. Був теж видатним графіком і карикатуристом. У Львові в 1931 році появилася монографія „Графіка Івана Крушельницького".

Головні теми поезій І. Крушельницького — це любов, радість із життя й безжурна юність. Тільки інколи на мент появиться в нього задума й зажуреність, але зараз же зникає, бо радість і погідний настрій завжди перемагають. Збірки „Юний спокій" назвав поет ліричною інтермедією і присвятив її своїй маленькій дочці-одиначці Ларисі, яка одна з цілої родини (не враховуючи матері, яка залишилася у Львові, коли родина виїздила до СССР), вирвалася з большевицького пекла. „Усі шляхи до моря і до гір верстаю я веселий, повний струн", співає поет. Він захоплюється природою і оспівує її красу. Деколи тільки замрячує його юний спокій мотив суспільно-особистий, як ось:

Я мусів плакати, бо бачив я,
Як у братів вмирало моє слово.

Мова І. Крушельницького поетична, повна інколи гарних метафор, порівнянь, персоніфікацій тощо. Ось як малює він весну:

Летить весна-яр
в зелених косах,
Кидає квіття
на ясні роси.

Цілує стежку
у чорнім борі,
Голубить зелень
ген понадворі...

(Продовження буде)

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПИШІТЬ БІЛЬШЕ...

Звичайно буває так, що наші читачі забирають слово до наших статтей тоді, як мають доповнення чи поправки. На відміну, цим разом хочу відмітити дві цінні та цікаві статті, які появились в останніх числах „Свободи".

Перша — це історична довідка на вісім продовжень на тему „Організація українських армій і їхній спільний похід на Київ" д-ра Івана Олексишина, з якої наглядно виходить, що автор був учасником та брав активну участь в подіях, які описує.

А тому саме було б побажаним, щоб проф. Олексишин подав в іншій статті опис профілів та характеристику тих політичних діячів та військових постатей, з якими зустрічався, співпрацював та яких пізнав.

А друга, два продовження, це тонка сатира-гумореска інж. Лева Яцкевича п.з. „Еміграційний манастир". Автор, поет та редактор рубрики „Життя і знання" у „Свободі", проявив в тій статті іншу рису свого таланту, на який ми так збідніли після смерти Миколи Понеділка та Івася Керницького.

Прочитавши ту статтю, стає зрозумілим чому так мало активних українців на поселеннях, чому такі малі датки впливають на наші цілі та чому так багато „Остапо-Вишнівських" чухраїнців в нашій спільноті.

Пишіть дальше, інж. Яцкевич, і хоч гірко, але все таки посміємось з наших хиб.

Ф. Лукіянович
Філядельфія, Па.

МІТИ І ФАКТИ

III.

Зберігся невеличкий томик спогадів з молодости неживого тепер Гораца Сафріна, що походив з традиційної жидівської родини на Кресах, його родина, натомість, приятелювала з родиною Івана Франка і з якимись польськими діячами. Ті приязні взаємини між жидами, українцями і поляками зав'язались, одначе, не у Львові, а на галицькій провінції. У пам'яті того Сафріна зберігся образ співпрацюючих із собою українських, польських та жидівських середовищ, але середовищ не шляхетських, а лише демократичних. Львів не мав того роду звичаїв, ані традицій. Може, тому що був тільки польським острівцем у величезному українському морі. Вінценц згадує, що якийсь польський студент родом зі Львова осінню 1941 року у Будапешті, довідавшись про смерть Казимира Бартеля, сказав із мстивою сатисфакцією: „Та смерть йому належалася. Бартель не був досить бойовий супроти українців". Такою була ментальність поляків у Львові. Бартель був морально дуже чистою людиною, демократичною, що виконував поважну ролю в політичній системі II-ої Річипосполитої. І ту людину після смерти так різко і драстично осуджено, бо вона не була вистачаюче антиукраїнською. Той львівський образ польсько-українських взаємин міцно протирічать образові, що його наприклад, виніс з років своєї молодости в Коломиї Гораци Сафрін.

Я твердижу, що в самому Львові польсько-українські взаємини були уже завогнені, вибухові і позбавлені будь-яких елементів співпраці, в той час, коли, тимчасом, поза Львовом, на галицькій провінції, ситуація була краща. Додаткові арґументи в користь цієї тези дали мені автори листів, які я одержав після опублікування в „Політиці, в 1982 році, статті про ситуацію українців в Польщі в міжвоєнних роках. Автори тих листів наводять образ якоїсь польсько-української ідилії в галицьких містечках, де вони жили перед війною, образ жвавих товариських взаємин і спонтанної допомоги між поляками і українцями. І я їм вповні вірю, бо то були галицькі міста поза Львовом, або села. Після появи тієї статті зловив мене колись на коридорі проф. Мисьлінський з Інституту літературних дослідів і розповів, як то під час війни переховувала його на Кресах українська родина у хлопа. Я маю приятеля з тамтих сторін, який забув вже жидівську мову, але по-українському ще незгірше говорить, а який оповів мені барвисто, що за часів його молодости українські, польські та жидівські діти гралися і бігали разом, кожне говорило своєю мовою, але всі знаменито себе розуміли.

П.Л.: — Анджей Кусьнєвіч передав подібний образ дитинства в „Стрефах", але я непевний, чи то тільки літературна конструкція.

Є.Т.: — На жаль, я не читав тої повісти Кусьнєвіча. Вважаю, одначе, що випадало б застановитися над тим питанням, на яке я не маю готової відповіді. А саме, чи все ж таки не було так, що якраз у міжвоєнних роках почало доростати покоління молодих поляків, яке в певній мірі відкидало традицію польських границь з 1772 року, яке думало політичними категоріями XX сторіччя а не леґендарними XУІІІ сторіччя, яке зрозуміло свій історичний час і хотіло зробити з нього висновки — і в зв'язку з цим колеґи інших національностей, інші мови та інші культури не представляли загроження, ані ворожого табору, а лише поточну буденність. Треба пам'ятати, що ті польські середовища, про які тут мова, це не шляхетські і не середовища дідичів, але в широкому значенні народні, у всякому разі, середовища маломістечкової інтеліґенції. Почуття загроження браку тривкої суспільної бази на Кресах, відірвання від широкого оточення нуртувало, — як пише Вінценц, — середовища польської шляхти та дідичів, чи свіжої пост-шляхецької інтеліґенції, головно у Львові.

П.Л.: — Розумію спокусу вияснювати події на Кресах „клясовим ключем", але дійсність бувала багатша. Владислав Беньковскі, який роки 1939 - 1941 провів у Львові, оповідав мені, що в міжвоєнному періоді той малий острівець польськости на Кресах був скріплений адміністраційними засобами в рамках спеціяльної акції держави. Стягали туди постійно з інших районів Польщі урядовців, поліціянтів, залізнодорожників, учителів, прокураторів чи ремісників, щоб зміцнити польськість Кресів. Ті осадники мали свідомість, що їхня роля полягає на „зміцнюванні польського елементу", що спроваджувано їх на Креси з метою, щоб вони творили чинну противагу для розвитку непольського політичного життя. У цьому русі дідичі участи не брали. Домінувало дрібноміщанство, хлопство, робітники або зубожіла інтеліґенція.

Є. Т.: — То рація, але я буду обстоювати свій ключ. Очевидно, відомі є нерідкі випадки, коли, наприклад, в залізнодорожній касі у Львові відмовляли українському селянинові продати квиток на потяг тому, що він попросив про це українською мовою, а, прецінь, за австрійських часів ніхто не відважився б відмовити йому квиток з такої причини. Діялося так тому, бо місцеві дідичі були вийнятково войовничі та аґресивні. Недавно переглядав я архівні матеріяли, які споводно торкалися технічно-організаційних справ, але кидають цікаве світло на ті події. Перед війною у Львові була одна Рільнича Палата, що своєю діяльністю огортала терен трьох східньогалицьких воєвідств. У 1936 році народилася у Варшаві ідея, — подиктована якимось державним інтересом, — щоб створити три самостійні Рільничі Палати, відповідно до кількости воєвідств. У відповідь на ту пропозицію все місцеве польське землевласництво дідичів, змобілізувавши проф. Станіслава Ґрабського, проф. Ромера та інші інтелектуальні потуги Національної Демократії, приступили до контракції. Арґументуючи, що може бути тільки одна Рільнича Палата у Львові, бо це скріплює польськість Кресів. Якщо, натомість, поділиться Рільничі Палати на три воєвідства, то українці здобудуть перевагу в тих установах, послаблять польський елемент. І вся ця кампанія проти урядової пропозиції вдержана була в сильно антиукраїнськім дусі. „То ми у Львові боремося за польськість Кресів, — кричали, — а уряд у Варшаві кидає нам колоди під ноги".

(Продовження буде)

У Коговзі, Трой і Вотервліті повівали українські прапори

Українська делегація у мейора Коговзу, Н. Й., 21-го січня 1985 року передає український прапор для вивішення на ратуші в День Незалежности України; зліва: Марія Савків, Михайло Савків, о. митрат Володимир Андрушків, мейор Роналд Канестрарі й Оксана Цюпка.

Українська делегація передає мейорові Трой, Н. Й., український прапор 21-го січня ц.р. для вивішення на ратуші в День Української Незалежности. Стоять (зліва): о. Іван Сидун, парох у Трой; Роман Гарасимяк, Василь Боднар, Стефа Коцур, мейор Вілліям Керлі, Леся Боднар і Василь Колодій.

Українська делегація 17-го січня ц.р. передає мейорові Вотервліту, Н. Й., український прапор для вивішення у День Української Незалежности; стоять (зліва): Василь Кошикар, голова Відділу УККА, мейор Ліо О'Браєн Ярослав Кушнір, голова Братства св. Миколая, Іван Карабін, голова Українського Горожанського Клюбу.

П'ятиліття існування УОКЦентру

Загальний вид на будинок УОКЦентру

Філядельфійські українці мають щастя: наперід вони дістали „Тризуб", що в нього редактор Зиблікевич тхнув бойового духа. „Тризуб" здобув чотири рази мистецтво ЗСА, покійний Олександер Яремко невтомно дбав про те, щоб американська преса і телебачення несли славу „Тризуба" в американське суспільство, і „Тризуб поставив назву українець на мапу Філядельфії, східнього побережжя, а то й всієї Америки. Був це час, коли українці Філядельфії ходили „десять стіп високі".

Коли слава „Тризуба" почала призабуватися, на арену Філядельфії вмаршувала група молодих, гарних інтеліґентних дівчат під проводом Уляни Мазуркевич. Вони вийшли з нашого маленького ґетто, пішли в обороні наших дисидентів в американський політичний світ; пішли здобувати Вашінґтон, придбали для українських справ поважну кількість конґресменів та сенаторів, знову поставили українські справи на сторінки американської преси та на екрани телебачення.

Незабаром вийшла на філядельфійську арену ще одна група молодих, гарних й інтеліґентних дівчат під проводом Дзвінки Швед Ця група повела завзяту боротьбу з продуцентами горезвісного фільму „Голокост", з американською пресою, опісля з Бюром спеціяльних слідств в обороні доброго українського імени проти співпраці цього бюра з совєтами і т. п.

Не дивлячись на подиву гідну працю вищезгаданих груп, настрій філядельфійської громади почав по якомусь часі підупадати. Чимраз частіше ми чули нарікання: „Старіємося... На Факс Чейсі нас уже більше як між живими... Йдемо вдолину... Нічого мудрого не робимо, тільки сваримося..."

Але філядельфійські українці, як ми сказали, мають щастя. Перед п'ятьма роками гурт розумних і ділових людей купив за дуже низьку ціну, 375,000 дол., гарний шкільний будинок на сімакровій площі, у дуже гарній і спокійній околиці. Двоповерхова будівля, 22 шкільні залі, 8 конференційних кімнат, три великі залі, велика авдиторія зі сценою і т. д. Біля школи гарна паркова площа.

Багато наших громадян прийняло напочатку цей почин скептично, з різними застереженнями, а то і з песимістичними передбаченнями: „Такі великі гроші А до цього ще видатки на вдержання великої будівлі... Ми і без цього обтяжені різними драчками... Нічого з цього не буде..."

Та д-р О. Черник, який очолив дирекцію новоствореного Українського Освітньо-Культурного Центру, проголосив іншу філософію чи кредо: ми українці—велика і заможна громада. Заможна матеріяльно і багата духовими вартостями, які у великій мірі марнуються. Ми можемо і повинні сплатити, вдержати і розбудувати УОКЦентер, гідний нашої громади, для себе, для наших дітей і внуків.

Як це завжди буває, біля доброго провідника згуртувався гурт ідейних, жертвенних й інтеліґентних людей молодшого і старшого поколінь. Цих будівничих УОКЦентру багато. Діяльність Центру розрослася по сьогодні дуже широко, обіймає дуже багато різних ділянок, веде працю Центру велика кількість ідейних, компетентних одиниць, чоловіків і жінок, молодих і старших, і у рамках часописної статті немає змоги їх вичислити, вже хоча б тому, що можна якогонебудь вартісного працівника пропустити. Згадаємо тут тільки кількох чолових активісток, що їхні ділянки діяльности дають уяву про широкі поля росту УОКЦентру.

Одним із найближчих співробітників д-ра Черника є друга заступниця голови Центру Віра Андрейчик (першим заступником голови є д-р Ярослав Яримович). Екзекутивним директором Центру є всюди присутня Орися Гевко, вона є теж, часто у парі з В. Андрейчик, головним речником Центру у контактах з різними міськими, стейтовими та федеральними урядами та аґенціями, з доброчинними фундаціями тощо.

Неперевершеною спеціялісткою по здобуванні фондів для УОКЦентру є Христя Кульчицька. Минулого року Христя з допомогою деяких інших членів дирекції Центру зуміла видобути, при допомозі т. зв. виграшу з кишень чи з чекових конт наших і не наших людей 130,000 дол. на потреби Центру. Цього року Христя організує „Клюб—700", що його члени зобов'язуются вплачувати впродовж трьох років по 150 дол. річно, а за це мають нагоду кожного року виграти дві нагороди по 5,000 дол.

При цій нагоді слід сказати, що УОКЦентр зредукував свій поважний морґедж до суми 30,000 дол., і робить зусилля, щоб до часу відзначення свого п'ятиріччя, у суботу, 23-го лютого, зменшити морґедж до нуля.

Референткою Суспільної Опіки, яку УОКЦентр розбудовує до справді імпозантних розмірів, є мгр Марійка Татуньчак, яка має у цій ділянці професійну освіту.

Дві працівниці Центру, які несуть на своїх плечах важку працю влаштовування різних чисельних імпрез Центру, це імпрезова референтка Дарія Федак та Іванка Луцишин, яка веде кухню Центру.

Динамічний осередок українського життя

Сьогодні УОКЦентер є незвичайно динамічним осередком українського культурного життя Філядельфії й околиці. У простірних приміщеннях Центру міститься 12-літня українознавча школа, дитяче передшкілля курси української спадщини для студентів різного віку, від дітей до сеньйорів, де вони можуть студіювати такі ділянки народного мистецтва як різьба, малювання писанок, вишивання, ткання, кераміку, печення нашого традиційного печива і т. п. У Центрі приміщуються теж курси народних танців та балету, малярства, музики й англійської мови. Варто згадати, що пенсильванійська Рада для справ мистецтва асигнувала для курсу виробу килимів 3,000 дол.

В Центрі містяться 30 наших товариств та організацій, таких як Пласт, Товариство Українських Сеньйорів, що його очолює енергійний проф.Володимир Винницький і яке має сьогодні уже 1050 членів, й інші. Слід згадати теж, що в УОКЦентрі міститься велика 6,000-томова бібліотека Пласту і „Рідної Школи", що її веде курінь „Чортополохи".

Українсько-Американське Бюро Суспільної Служби при УОКЦентрі одержало недавно 65,000 дол. від федерального уряду і 7,500 дол. від стейту на оплату 8 працівників, які працювали б неповний час (20 годин тижнево), для платні начальника тих працівників та водія автобусу для потреб сеньйорів. Тут слід згадати, що автобус для Центру подарував наш відомий громадянин і підприємець Олександер Воскобійник.

У рамках цієї статті не має змоги представити всієї широкої програми Суспільної Служби при УОКЦентрі згадаємо тільки, що одним із завдань вищезгаданих працівників є відшукати у Філядельфії та околиці усіх наших старeньких людей, зокрема тих, що є безпомічні, безрадні, самітні і людьми забуті, щоб можна було поспішити з матеріяльною і духовою поміччю для них. Бюро Суспільної Служби допомагає нашим людям, зокрема тим, що не добре володіють англійською мовою у полагоджуванні різних справ, зв'язаних з соціяльним забезпеченням, з безробіттям, з нездатністю до праці та із справами здоров'я. Це бюро працює у тісному контакті із суспільним забезпеченням, медікер медікайд і з „Віста", як теж з нашими українськими харитативними і фінансовими інституціями.

У цій статті ми могли торкнутися тільки деяких ділянок праці та росту УОКЦентру. Ми не говорили у цій статті про велику жертвенну працю громадян, які ведуть скомпліковане книговодство Центру, про великий (двомовний!) компютор, у який спеціялісти вкладають тепер книговедення Центру, списки членів і жертводавців Центру, українців Філядельфії й околиці і т. п. Щоб достаточно насвітлили всю многогранну діяльність УОКЦентру, треба б написати брошуру, а не статтю.

УОКЦентр відзначить п'ятиліття свого росту

23-го лютого ц. р. УОКЦентр відзначить п'ятиліття свого існування. За цей відносно дуже короткий час будівничі Центру зуміли не тільки поставити цю нашу велику інституцію на ноги перевести різні потрібні перебудівки та ремонти й розвинути дуже інтенсивну культурну діяльність, але вже збираються, якщо громада достаточно допоможе спалити морґедж.

На УОКЦентрі тяжіє ще борг (морґидж) 30,000 дол. Дирекція Центру має надію, що громадяни зліквідують цей борг перед або у суботу, 23 лютого, стаючи членами Центру (ціна одного уділу 250 дол.), або збільшуючи число уділів, або взявши участь у виграші „Клюбу-700".

Варто згадати, що під час бенкету 23 лютого буде відслонена пропам'ятна металева таблиця, на якій будуть вписані прізвища громадян, які вже стали фундаторами (ті, що жертвували 10,000 дол. або більше). По сьогодні УОКЦентр має одного фундатора, є ним д-р Черник, який пожертвував 23,000 дол., (меценатами ті, що пожертвували 5,000—10,000 дол. (Покищо Центр не має ні одного мецената), або добродіями Центру (1,000 до 5,000 дол.; УОКЦентр має сьогодні, мабуть, 90 добродіїв).

(Закінчення на стор. 4)

ПОШТОВА ДОСТАВА „СВОБОДИ"

Від половини грудня 1984 року редакція та адміністрація „Свободи" має щораз більше доказів та листів від читачів, що достава поштою дуже запізнюється, а то і поодинокі числа щоденника „Свободи" пропадають.

Хочемо з притиском ствердити, що спосіб видавання щоденника в нічому не змінився і так як в минулому кожне число друкується в ранніх годинах так, що після полудня є вже на станках і в книгарнях в Ню Йорку. Рівночасно для усіх передплатників доставляють наклад на пошту в Джерзі Сиτі, яка міститься в найближчому сусідстві редакції та адміністрації при Монтґомері вул.

З уваги на те, що запізнення поштової достави „Свободи" є спричинене тільки поштовим урядом, головний предсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Флис виготовив окреме письмо в цій справі, текст якого подаємо внизу.

Закликаємо наших передплатників витяти його і з відповідним супровідним письмом про погану доставу „Свободи" вислати до свого поштового уряду.

Чим більше таких листів дістануть місцеві поштові уряди, тим більша надія, що достава нашого щоденника буде краща.

TO WHOM IT MAY CONCERN:

February 1985

This is to certify that "Svoboda" Ukrainian Daily is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association and is delivered to the Main Post Office, Jersey City, N. J. 07302 on a daily basis prior to 4 p.m.

In the event that this newspaper is being irregularly delivered to you, kindly inform your local post office of your dissatisfaction and that you will seek to remedy the situation.

John O. Flis
Supreme President

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО

ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ

у 50-ЛІТТЯ ІСПИТУ ЗРІЛОСТИ ЛЬВІВСЬКИХ ГІМНАЗІЙ

(СС. Василіянок, УПТ „Рідна Школа", Акдемічної: Головної і Філії, та Малої Семінарії)

ЗУСТРІЧ ВІДБУДЕТЬСЯ НА СОЮЗІВЦІ у ДНЯХ 15-16 ЧЕРВНЯ 1985 р.

Прохаємо зацікавлених замовляти кімнати прямо на „Союзівці", посилаючи завдаток до дня 1-го травня 1985 року. Домовлена ціна 36.00 дол. від особи на добу, з харчем.

Адреса:

SOYUZIVKA
Fordmore Rd.
Kerhonkson, N. Y. 12446
Tel.: 914-626-5641

Участь у Зустрічі просимо зголошувати як найскоріше на адресу:

Юрій і Стефанія Тершаковець Бережницькі,
5923 Devon Place, Philadelphia, Pa. 19138

Перт Амбой і околиця!

В неділю, 24-го лютого 1985 р., о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Михаїла Схід 3-тя вул., МЕНВІЛЛ, Н. Дж.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, по два представники і конвенційні делеґати наступних Відділів

26, 104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 349, 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету і Контрольної Комісії
5. Слово головного організатора УНС СТЕПАНА ГАВРИША
6. Дискусія над звітами
7. Уділення абсолюторії Управі
8. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
9. Устійнення та схвалення пляну праці на 1985 рік
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьме участь:

СТЕПАН ГАВРИШ, головний організатор УНС

Михайло Захарко, *голова*

Іван Бабин, *касир* **Дарія Оріховська,** *секретар*

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ

бл. п. СОФІЇ НЕСТОРОВИЧ

(Цьоці Зосі)

На Св. Літургії у св. Землі в Назареті 30.00 дол. зложили

ІВАН І ОКСАНА ГАЛИЦЬКІ

У 16-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п. СТЕПАНА ЛАЗУРЕНКО

полковника Армії УНР

у НЕДІЛЮ, 24 ЛЮТОГО 1985 р., о 12-ій год. дня в церкві св. АНДРІЯ в ДІТРОЙТІ, Миш.

буде відслужена

ПАНАХИДА.

Всіх Знайомих просимо помолитися в цей день за спокій Його Душі.

РОДИНА

ХОР ім. МИТР. АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

у НЮ ЙОРКУ

повідомляє своїх Членів і Громадянство,

що в НЕДІЛЮ, 17-го ЛЮТОГО 1985 р.

о год. 12-ій дня в церкві св. Юра у Ню Йорку

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

з ПАНАХИДОЮ

за спокій душі

бл. п. Інж. ЛЕВА МАЩАКА

УПРАВА ХОРУ

В глибокому смутку повідомляємо

Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 10-го лютого 1985 р. відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча

бл. п.

МОТРЯ ЗАНКО

з дому НИНКА

член пластового куреня „Ті що греблі рвуть".

ПАНАХИДА у п'ятницю, 15-го лютого 1985 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Gowern Funeral Home 233 Somerset St., New Brunswick, N. J. (201) 545-1344.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 16-го лютого 1985 р. з похоронного зав. до української католицької церкви Рождества Пречистої Діви Марії 80 Livingston Ave New Brunswick, **де буде відправлена Служба Божа о год. 9-ій рано, а потім на** N. Arlington Cemetery, **біля могили мами в** N. Arlington, N.J.

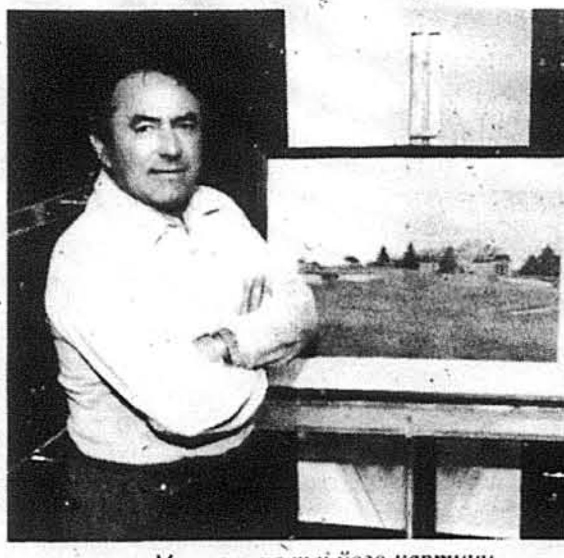
У глибокому смутку:

муж — ЮРКО
батько — ІВАН НИНКА
брат — НЕСТОР НИНКА з дружиною НАДІЄЮ і синами МАРКОМ І АНДРІЄМ
бабуня — ЕВГЕНІЯ ШАРКО
тета — ТЕРЕНЯ БЕНЬ з чоловіком КОНСТАНТИНОМ
вуйко — ВОЛОДИМИР ШАРКО з дружиною МЕРИЛЕН
стрийко — МИХАЙЛО НИНКА з дружиною МАРДЖЕРІ і сином ІВАСЕМ
теща — АННА ЗАНКО
шваґерка — ОКСАНА СОБОЛТА з чоловіком МОДЕСТОМ і синами ОЛЕКСАНДРОМ І АНДРІЄМ
кузин — СТЕПАН ШИЛО з родиною
і родина в Україні.

Замість квітів на могилу Родина просить складати пожертви на цілі, близькі ідеалам Мотрі, фонд пластових видань для „незаможніх дітей" Plast Inc. 144 Second Ave., New York, N. Y. 10003, **або Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи** 770 PO. Box, Cooper Union Sta., New York, N.Y. 10003.

З. Онишкевич...

(Закінчення зі стор. 1)

Мистець на тлі його картини.

картину краєвиду із престижевого клюбу в Нюпорті, Ровд Айленд.

З цієї картини зроблено певну кількість літографічних відбиток, які з підписом мистця одержали учасники гольфового турніру, що його влаштовує рік-річно фінансова фірма Меррил Линч.

Про це писала широко американська преса в Конектикат, де постійно проживає мистець, і є професором малярства на університеті у Фейрфілді.

Подивляємо енергію і працю нашого мистця, що вміє погодити всі ті численні завдання та має завжди час і силу на те найважливіше — мистецьку творчість, в якій розвивається постійно.

Коли питаємося про це найважливіше, згадує він своє довше перебування в Італії, де мав щастя робити портрет Патріярха Йосифа Сліпого, що знаходиться тепер у музеї при Українському Католицькому Університеті, зробив також портрет Папи Павла УІ і декількох кардиналів. Але від того часу проминуло вже декілька років і тепер мистця полонив краєвид — чи то зимовий над Гадсоном чи літній у Швайцарії та Італії.

Деякі із тих картин — олії і акварелі — постійно виставлені в американській ґалерії в Локуст Веллі, Н. Й., а виставляв він також у Вашінґтоні та інших містах.

Вміжчасі — з усміхом каже мистець, — він ще має час робити численні ілюстрації обкладинок до різних американських видань, до телевізії та для оголошень. Але, як каже, про це навіть не годиться згадувати, бо з повагою ставиться він лише до ,,своїх краєвидів" і для них віддає цілий світ талант і своє мистецьке завзяття. Його ентузіязм і життєрадісність мусять захопити співрозмовників і мусять розбудити цікавість якнайскоріше побачити ті картини, що постали ,,крізь бурі і негоди" і для яких не шкода було просиджувати в холоді та вітрі, під сонцем та в дощі.

МЕЙОР МІСТА НЮ ЙОРКУ Едвард Кач вирішив замкнути станцію Ґренд Сентрал ночами тому, що в останньому місяці, коли через сильний холод дозволено там ночувати бездомним, значно збільшилося число кримінальних випадків на цій станції.

ПОЛІЦІЙНІ ЧИННИКИ в Індії обвинуватили формально лідерів племени сікхів за вбивство прем'єр-міністра Індіри Ґанді в жовтні минулого року. В акті обвинувачення говориться, що найвищий провід підпільої організації сікхів видав зарядження вбити І. Ґанді рік перед доконаним злочином.

З ПРИВОДУ ТОГО, що щораз частіше заскаржують лікарів на великі суми за недбалість у лікуванні пацієнтів, в цілій країні зменшується помітно число гінекологів, які довший час дають жінкам медичну опіку, бо вони не хочуть брати на себе фінансової відповідальности та платити високих асекураційних премій.

ВІРУС ПОДІБНИЙ до того що є причиною звичайних бородавок на тілі має бути також причиною рака статевих органів. Наукові дослідники знайшли тепер поважне пов'язання поміж тим вірусом і захворінням рака на статевих органах.

В НЮ ЙОРКУ ВИПЛИНУЛО понад 100,000 ґальонів нафти із збірника електричної компанії Лонг Айленду до заливу моря, що викликало величезне занечищення води та загрозу для життя тварин і людей. Закидують, що електрична компанія задовго промовчувала, що таке діється, і цим погіршила ситуацію, та є відповідальна за прочищеня заливу від нафти.

Відбулися Загальні збори 59-го Відділу УНС в Бриджпорті

У неділю, 20-го січня цього року, відбулися річні Загальні збори 59-го Відділу Українського Народного Союзу у приміщенні української католицької церкви в Бриджпорті, Конн.

Предсідник Відділу Дмитро Стець відкрив збори о год. 2:15 по полудні. Привітав членів і попросив всіх до спільної молитви. Присутні вшанували хвилиною мовчанки померлих членів Відділу. Потім рекордовий секретар Степан Тарасюк прочитав порядок зборів, що його присутні схвалили. На бажання членів зборами провадив предсідник Д Стець.

Рекордовий секретар прочитав протокол із минулих річних зборів, який був прийнятий без змін. Касир Відділу Василь Макійчик із оправданих причин не був присутній. Тому фінансовий секретар Тарас Сливінський і.рочитав звіт касовий про стан майна Відділу, за річні приходи і розходи і фінансовий стан Відділу.

Як у попередніх роках, так і цього року показалось, що 59-ий Відділ поступово зростає, цього року приєднано 17 нових членів і збільшилось майно Відділу.

Наш Відділ начисляє 344 члени, разом всі обезпечені на суму 560,000 долярів. Як на нашу громаду, це не абияке досягнення. А це завдяки фінансовому секретареві й Управі Відділу, що тримають тісний зв'язок із громадою. Ріст Відділу був сподіваний.

Наступним звітував предсідник Відділу Д. Стець. Він сказав, що співпрацював із фінансовим секретарем, заступав його у потребі, дбав що наш Відділ був активним у нашій громаді, допомогав в організуванні пікніку, який відбувся восени на честь та пошану 90-річного ювілею Українського Народного Союзу. Він приєднав трьох членів. Закінчуючи він подякував членам Управи за співпрацю.

Потім звітував рекордовий секретар Степан Тарасюк, який коротко розповів про ведення відділових книг і співпрацю із членами Управи. Він звернув увагу на те, що гармонійна праця приносить корисні висліди.

За Контрольну комісію звітував голова її Ярослав Гура. Контрольна комісія у складі ще двох членів, Василя Пелещука і Богдана Романева, провірила касову та рекордову книгу, і всі інші прилоги та ствердила, що ведення прибутків і видатків Відділу є зразковим, що підтвердили й інші члени Контрольної комісії.

У дискусії над звітами не було спеціяльних завваг, тому фінансовий секретар висловив подяку всім членам Управи, що не відмовлялись , а співпрацювали із ним протягом цілого року. Треба пригадати, що фінансовий секретар Т. Сливінський є також і довгорічним рекордовим секретарем Нюгейвенської Округи.

Голова Контрольної комісії Я. Гура поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі, що всі члени схвалили оплесками. Микола Івашків запропонував, щоб перевибрати ту саму Управу на наступний рік. Цей внесок підтримав Василь Ковач.

Після перечитання складу Управи, включно із Контрольною комісією , збори одноголосно перевибрали Управу 59-го Відділу на наступний рік у такому складі: Дмитро Стець--предсідник; Петро Бойчук—заступник предсідника; Тарас Сливінський—фінансовий секретар; Василь Макійчик—касир; Степан Тарасюк—рекордовий секретар; Контрольна комісія: Ярослав Гура—голова; Василь Пелещук і Богдан Романів—члени.

Предсідник подякував за перевибір Управи та перейшов до точки внесків і запитів й накреслення пляну на наступний рік. Збори прийняли пропозицію, щоб спільно із місцевим Відділом Українського Братського Союзу улаштувати День Розваги (пікнік) і по можності ще деякі інші імпрези, які Управа обговорить на наступних сходинах.

Після вичерпання всіх пропозицій і дискусій закрито збори молитвою, а всіх членів запрошено на смачну перекуску, яку приготовила Марія Анна Стець.

С. Тарасюк

П'ятиліття...

(Закінчення зі стор. 3)

На цій пропам'ятній таблиці будуть опісля увіковічнені прізвища усіх тих громадян, що стануть фундаторами, меценатами або добродіями УОКЦентру до кінця 1985 року.

У мистецькій частині відзначення п'ятиріччя УОКЦентру присутні будуть мати нагоду побачити та почути наших визначних мистців: Адріяна Бриттана, скрипаля та дириґента оперних театрів у Савнт Бенд в Індіяні та у Чикаґо, мангеттенської симфонічної оркестри та оперного театру Мангеттенської Музичної Школи, співаків Марти Кульчицької-Андріюк і Богдана Чаплинського, та піяністок Ірени Пелех і Роксоляни Гарасимович.

Навіть якщо Центрові вдасться спалити 23-го ц. м. морґедж, це не означає, що йому не треба буде дальшої інтенсивної підтримки нашої громади. Перш за все, кожного року треба поважних коштів для освітлення, опалу та інших конечних потреб Центру, для втримування його у доброму стані і т. п. Та це не все. Дирекція УОКЦентру плянує деяку розбудову Центру, щоб поставити його на такому рівні щоб наші діти і їхні діти та внуки мали Центр, який притягав би їх, де вони добре почувалися б і з якого вони були б горді. І щоб наш УОКЦентр був для наших співгромадян не-українців свідоцтвом нашої високої культури. (Уже цього року учні кількох американських шкіл відвідали УОКЦентр, щоб запізнатися з українською культурою).

Мій добрий приятель інж Лев Яцкевич назвав УОКЦентр в одній із своїх статтей ,,філядельфійським чудом". Докладім усіх старань, щоб огонь, який створив це ,,філядельфійське чудо", горів вічно.

Ярослав Татомир

Зимовий семінар—,,Пізнай себе"

Ню Йорк.—Дев'ятий річний зимовий Ідеологічно-Політичний Семінар під кличем ,,Пізнай себе" відбувся від 26-го до 31-го грудня 1984 року на Оселі СУМ в Елленвіллі, Ню Йорк. В ньому взяли участь понад 65 членів ТУСМ-у, СУМ-у та Пласту віком від 16-ти до 25-ти літ життя, які приїхали з таких далеких місцевостей як Чикаґо та Монтреаль

Ціль семінару—дати молодим активістам нагоду себе ,,пізнати". Понад 25 годин викладів, фільми та дискусії були спрямовані на те, щоб заохотити учасників до думання про своє українство, про ситуацію на Україні, про місце України в політичному світі.

Комендант та один із організаторів семінару Роман Зварич (ТУСМ) ствердив: ,,Кожного року ми беремо тиждень вільного від свого звичайного існування. Ми його присвячуємо Україні. Вивчаємо та відкрито дискутуємо нашу історію, культуру, політичну думку. Пізнаємо себе як українці, які мають певний моральний обов'язок працювати для нашої справи. В загальному, плекаємо дух української боротьби за самоздійснення Цей спеціяльний тиждень дає нам, молодим українським активістам, духову силу продовжувати свою відданість батьківщині."

Викладачами семінару були: д-р Анатоль Бедрій—,,Позиція України в термоядерному світі"; мгр Оксана Дацьків ,,Термо-ядерні стратеґії Москви та Вашінґтону"; проф. Володимир Зарицький—,,Ліві теорії в слов'янському світі"; ,,Українська військова історія в XX столітті"; мгр Роман Зварич—,,Київ проти Москви", ,,Любов та правда"; ред. Святослав Караванський—,,Життя в совєтських концтаборах"; д-р Аскольд Лозинський—,,Українські громадські надбудови: СКВУ, УККА, УАКРада"; мгр Маріка Мицьо—,,Сучасний український студентський рух в Польщі"; д-р проф. Петро Мірчук—,,Історія ОУН", ,,Життєпис Степана Бандери"; Микола Мовчан—,,Мої пережиття як вояка Червоної армії в Афганістані"; Теодор Олещук—,,Стан руху опору на Україні"; мгр Осип Рожка—,,Розвиток української політичної думки" Петро Шміґель—,,Політична аналіза ситуації в Афганістані". Мгр Ярослав Рак приготовив виставку історичних матеріялів про українську визвольну боротьбу.

На семінар прибув з візитою Владика Стамфордської епархії, Єпископ Василь Лостен. Він привітав семінар та заохочував молодь до ширшої співпраці з Церквою. Молоді учасники семінару були дуже задоволені, що великий український духовий опікун дбає особисто про них та їхні зацікавлення.

На семінарі вшанували пам'ять несподівано померлих молодих тусмівців—Андрія Прятки, Андрія Бандери та Євгена Ґрабаса. Панахиду в пам'ять покійних відправ о. д-р Богдан Волошин з керґонксонської парафії.

Членами проводу семінару були: Р. Зварич—комендант, О. Рожка—головний виховник, Микола Грицков'ян—бунчужний , Уляна Юрків—обозна, Юрій Микитин—обозний. Провід дуже багато від себе віддав, щоб зґарантувати високий інтелектуальний рівень та дружний дух.

Слід ствердити, що учасники—юні тусмівці, сумівці пластуни—самі зробили семінар успішним та корисним. Вони зрозуміли головні принципи семінару. Самодисципліна та співпраця були на високому рівні. Учасники добровільно обговорювали українську тематику, співали різдвяні колядки складали молитви Богові, пробували вживати якнайбільше українську мову.

Олекса Час

Просфора в школі св. Юра у Ню Йорку

Кожного року наша парафія улаштовує спільну просфору, але цього року були також представники майже всіх наших організацій. Було приємно і святочно. По молитві присутні заспівали коляду ,,Бог Предвічний народився". Отець парох Патрикій Пащак, ЧСВВ, сердечно привітав велику кількість присутніх і в своїй промові порівняв нас до великого хліба, бо як той хліб, з котрого у нас на столах були покраяні куски просфори з медом, так і ми всі є тим цілим великим хлібом, і всі ми є одним українським народом. Наш парох знаменитий доповідач і прекрасний промовець. Його проповіді кожної п'ятниці в нашій радіовисильній змістовні та прегарно виголошені. Крім того, він завжди вміє порушати актуальні проблеми.

Запрошений до привіту голова Товариства ,,самопоміч" Богдан Ластовецький пригадав нам Йорданські свята у Львові, його рідному місті, як вони відбувалися за австрійських часів, їх велич і торжественність, а також за часів Української Держави і під Польщею. Доповідь була дуже зворушлива, цікава і шкода, щоб ці спогади не були опубліковані, бо мало є вже людей, що пам'ятають такі історичні події.

Ми, ті що жили у Львові, перенеслися думкою до нашої Галичини, де під чужою окупацією переживали українські вікові свята. Привітав і побажав нам всякого добра відомий добрий бесідник Корнель Василик від СУМ-А. Були привіти від Пласту-С. Косович; Марійської дружини—З. Сидорак; від українсько-американських ветеранів Г. Полчі і Гузар, — від ОЖ ОЧСУ—М. Лозинська, від Окружної Ради СУ-А—Л. Магун; від Братського Союзу—Р. Данилюк; від І-го Відділу СУА—голова Леся Ґой. Крім того, привітали подружжя А. і В. Шумейків, і керівника Студії Мистецького Слова Л. Крушельницьку, також Золотий Хрест—д-р С. Карпінська.

Авдиторія школи св. Юра була виповнена; кутя і святвечірні страви були смачні, за що господиням належиться подяка. Коляди невгавали завдяки о. Левові, що був дириґентом всіх присутніх.

Отець парох подякував гостям в короткій сердечній промові, і всі ми залишили залю у приємному святочному настрої.

Ольга Соневицька

Пресовий Фонд ,,Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд ,,Свободи" і дитячого журналу ,,Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 4

Д-р П. Демус, Мокена	22.00
о. Р. Мартинюк, Філядельфія	20.00
М. Чепурківська, Форт Лі	20.00
І. Бекерський, Таксідо	12.00
П. Білецький, Індіенаполіс	12.00
Д-р Т. Залуцький, Адельфі	12.00
О. Куса, Лейк Волт	12.00
О. Любецький, Ґлендейл	12.00
М. Майорчак, І. Геркімер	12.00
Д-р М. Новосад, Елджин	12.00
П. Захарія, Сарнія	10.00
М. Кульчицька, Монтреаль	10.00
Т. Кисілевич, Флинт	7.00
С. Кириленко, Белойт	7.00
Д-р Я. Мігайчук, Парма	7.00
Я. Очеретко, Адріян	7.00
Б. Радловський, Елмвуд	7.00
С. Федик, Дітройт	7.00
Б. Шарий, Луісвілл	7.00
Б. Целевич, Орленд Парк	7.00
Д-р В. Голіян, Порт Шарлотте	5.00
С. Йон, Філядельфія	5.00
М. Карпевич, Ню Йорк	5.00
М. Луцишин, Чикаго	5.00
М. Світій, Бруклин	5.00
К. Хамула, Озон Парк	5.00
І. Бабяк, Філядельфія	4.00
Я. Берестянський, Чикаго	4.00
В. Вальчук, Бейсайд	4.00
І. Г. Коровицький, Сомерсет	4.00
В. Карий, Джерзі Сиτі	3.00
Д-р В. Коропей, Трентон	3.00
В. Бойко, Менвілл	2.00
М. Буркгардт, Парма	2.00
О. Бусько, Парма Гайтс	2.00
Г. Вавелко, Міннеаполіс	2.00
Р. Вітенко, Балтимор	2.00
А. Волошин, Парма	2.00
Ю. Волошин, Фолс Чирч	2.00
М. Ґордон, Гартфорд	2.00
В. Гаєвський, Парма	2.00
М. Гнатик, Енгелвуд	2.00
Н. Гордієнко, Філядельфія	2.00
П. Гарматій, Голанддейл	2.00
А. Грабар, Спрінг Гілл	2.00
І. Гуменний, Пел Лейк	2.00
П. Гуменюк, Голлівуд	2.00
А. Дяк, Асторія	2.00
А. Завадович, Чикаго	2.00
С. Іваницька, Акрон	2.00
М. Іващенко, Балтимор	2.00
А. Карпенко, Савтфілд	2.00
А. Клецор, Н. Брансвик	2.00
Т. Кікцьо, Бриджв'ю	2.00
Ф. Кобас, Саґінов	2.00
Н. Кобзей, Ст. Джозеф	2.00
І. Криско, Бриджпорт	2.00
Н. Крук, Бруклин	2.00
В. Круховий, Ричмонд Гілл	2.00
М. Лаврук, Бруклин	2.00
В. Левицька, Ню Йорк	2.00
А. Левицький, Філядельфія	2.00
Н. Лескін, Лейквуд	2.00
Д. Лясевич, Бруклин	2.00
Е. Марущак, Ля Верн	2.00
С. Мисюга, Ваєндот	2.00
о. Л. Мудрий, Стемфорд	2.00
Я. Нестерук, Гартфорд	2.00
М. Ортинський, Тонаванда	2.00
Е. Павліш, Бервин	2.00
М. С. Пап, Лінгирст	2.00
І. Пахолюк, Бирлінгейм	2.00
О. Петеш, Портленд	2.00
П. Попадюк, Ст. Луіс Парк	2.00
Р. Рибак, Ст. Пол	2.00
А. Рибалт, Янгставн	2.00
Е. Роман, Філядельфія	2.00
В. Романцьо, Вудгейвен	2.00
М. Свербинський, Бентон Гарбор	2.00
П. Семанків, Колюмбія	2.00
М. Середа, Філядельфія	2.00
В. Сілецький, Лорейн	2.00
А. Смук, Виллімантик	2.00
А. Соколів, Гемтремк	2.00
Б. Сосницький, Ель Кейон	2.00
П. Тарасенко, Ричмонд	2.00
С. Терентюк, Клівленд	2.00
І. Тершаковець, Нюарк	2.00
Д-р М. Тимняк, Со. Голенд	2.00
Ґ. Ткачик, Тульсон	2.00
В. Третяк, Вудгейвен	2.00
Ю. Федечко, Колюмбус	2.00
Т. Федишин, Честер Спрінгс	2.00
О. Филипович, Філядельфія	2.00
О. Фіріщак, Чикаго	2.00
Р. Л. Хомяк, Мк Лін	2.00
В. Целюх, Дітройт	2.00
С. Черняньский, Обирн	2.00
С. Чміль, Перу	2.00
В. Яримович, Йорк	2.00

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ ГАНОВИЧ, член УНС Відд. 155-го Т-ва ,,Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н. Дж., померла 19-го липня 1984 року на 68-му році життя. Народилася в Перт Амбою, Н. Дж. Членом УНС стала 1934 року. Залишила в смутку сестер Анну Дзюбату і Роз Лах. Похорон відбувся на Українськім католицькім цвинтарі в Говплови.

Вічна Їй Пам'ять!
Меланія Льоренс, секр.

АННА МАЄР, член УНС Відділу 247-го в Вилмінґтоні, Дел. померла 21-го вересня 1984 року на 74-му році життя. Нар. 4-го липня 1910 року у Вильмінґтоні. Залишила у смутку мужа Михайла, сина Осипа з родиною, батька Петра і матір Параскевію. Похорон відбувся 24-го вересня 1984 року на цвинтарі Ріверв'ю у Вильмінґтоні, Дел.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Маєр, секр.

ЕВА ГАМИЛЯК, член УНС Відд. 253-го ім. Івана Франка в Ладло, Масс., померла 24-го вересня 1984 року на 81-му році життя. Нар. 23-го березня 1903 року в селі Валава, Західня Україна. Членом УНС стала 1965 року. Залишила в смутку мужа Василя, синів Стефана і Кристофора, Кевина, Еріка, Марка і Скота. Похорон відбувся на цвинтарі св. Алойзія в Індія Орчард, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Гаврильців, секр.

АГАФІЯ МАСТИКАШ, член УНС Відд. 5-го ім. св. Миколая в Асторії, Н.Й., померла 27-го травня 1984 року на 70-му році життя. Народилася в 1914 році в Потеличах, Україна. Членом УНС стала 1968 року. Залишила в смутку дочку Ірену Старожитник і сина Богдана з родинами, двох внуків і родину в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрея в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

ТИМКО ЮРКІВ, член УНС Відд. 127-го в Баффало, Н.Й., помер 24-го вересня 1984 року на 61-му році життя. Нар. 18-го січня 1923 року в Україні. Членом УНС став 1952 року, Залишив у смутку дружину Теклю, доньку Марію Калп і сина Михайла з родинами. Похорон відбувся 27-го вересня 1984 року на цвинтарі св. Хреста в Лакаванні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Гаравус, секр.